

Den lokala filmhistorien: Audiovisuellt material i kommunala och regionala arkiv

Erik Florin Persson, fil. dr filmvetenskap

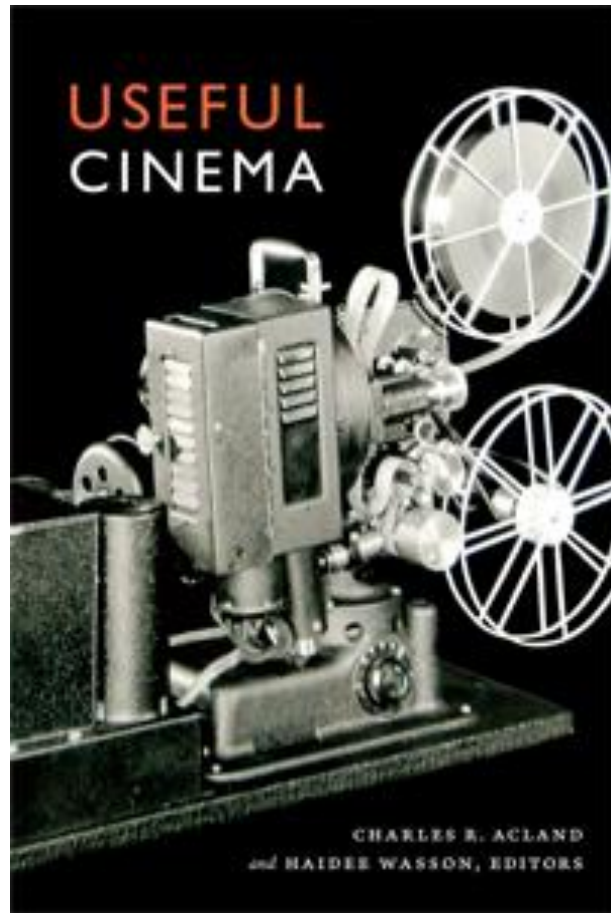
FALK, 4/5 2022

Mediehistoriskt arkiv (2021)

Ett femtontal filmer om Göteborg producerade på beställning av kommunen från *Staden vid Göta älv* (1938) till *Hållbar stad öppen för världen* (2015)

Ny filmhistorisk forskning

(2011)

(2018)

Motion ger kondition 1967 / 19 min

Informationsfilm om vikten av regelbunden motion.

Indisk by 1951 / 25 min

Arne Sucksdorffs film Indisk by tilldelades Juryns specialpris i kortfilmstävlingen vid ...

Strandhugg 1950 / 15 min

Bilder från Västkusten, mest om fisket men även om människornas liv i helg och ...

Aktuellt tema Arne Sucksdorff 100 år

Arne Sucksdorff är en av Sveriges främsta dokumentärfilmare genom tiderna. Under 40-, 50- och 60-talet gjorde han succé såväl i Sverige som utomlands. I gränslandet mellan dokumentärt och fiktion, med fokus på naturen, djuren och barnen skapade Sucksdorff en egen filmgenre, som ...

Göteborg – hjärtpunkt i Norden (1964)

Filmen visar det moderna Göteborg och dess innevånare.

 Share 109

Kategori

Geografiska platser, Samhälle och politik

Längd

15 minuter

Medverkande

Dan-Axel Broström, Ann-Ida Broström

Regi

Håkan Bergström

Manus

Gunvald Håkanson

Foto

Andrej Gavrusjov

Speaker

Åke Falck

Produktionsbolag

AB Filmkontakt

Produktionsland

Sverige

Utgångsmaterial

35 mm, normalbild (1,37:1), optisk mono, färg

Arkiv

Svenska Filminstitutet

Läs mer om filmen i Svensk

Filmdatabas

Beställningsfilmens tre A:n

- Vem beställde filmen? (*Auftraggeber*)
- Vad var syftet med filmen? (*Anlass*)
- Vem riktade den sig till? (*Adressat*)

Kräver andra typer av källmaterial vid sidan om själva filmen

Göteborg – Hjärtpunkten i Norden (1964)

- ”... propagandan för lokaliseringen av industrier och handelsföretag [bedömes] som en för Göteborgs utveckling synnerligen angelägen uppgift. [...] Göteborg bör inte försvinna i den propagandaoffensiv som kan förväntas kulminera under åren närmast efter Storbritanniens och eventuellt Skandinavians inträde i EEC. [...] Eftersom all erfarenhet visar att propagandaåtgärder för lokalisering av industrier och affärsföretag är en långsiktig fråga bör en eventuell good will-film planeras redan nu.”

Göteborgs stadskollegium, 21 november 1962.

- ”Redan nu föreligger ett stort behov av material för skolundervisningen. Den nya grundskolans genomförande kommer att medföra att landets skolor utrustas med filmapparater i större omfattning än f. n. Från Göteborgs stads sida föreligger intresse att bidra med filmmaterial till såväl stadens egna skolor som – om än i mera begränsad omfattning – till andra orters skolundervisning. Vi är medvetna om att de pedagogiska synpunkterna icke får alltför mycket undanskymma ovan angivna huvudsyfte (utrikes reklam), men vi utgår från att den planerade filmen, åtminstone i vissa delar, skall kunna användas i skolundervisningen, studiecirkelverksamheten och föreningslivet.”

Göteborgs stadskollegium, 21 november 1962

Arkiv

VÄSTKUSTENS TURISTRÅD, FÖRBUNDET

K 6 A SPELFILMER, 5B 634

Göteborg, **hjärtpunkt** i Norden, lång version. Filmerna förvaras, om inget annat anges, i arkivkartonger i klimatarkiv 4.

Volym	Tid	Anmärkningar
1	uå	Kopia nr 2. "Stadens version", svensk
2	uå	Svensk, ton
3	uå	Svensk, ton, rulle 1, plåtask
4	uå	Svensk, ton, rulle 2, plåtask
5	uå	Kopia nr A, finsk version
6	uå	Engelsk, ton
7	uå	Engelsk, H-text. Bild 35, ton 16, plåtask.
8	uå	Tysk, ton
9	uå	Tysk, H-text
10	uå	Fransk, ton
11	uå	
12	uå	Fransk, ton, rulle 1, plåtask
13	uå	Fransk, ton, rulle 2, plåtask
14	uå	I-band, rulle 1 - 2
15	uå	Master, rulle 1, färg, plåtask
16	uå	Master, rulle 2, färg, plåtask
17	uå	Dupl., bild 16 mm, färg

Material från Regionarkivet i Göteborg

- Göteborgs kommunstyrelse, kommunfullmäktige och drätselkammare
- Västkustens turistråd (förbundet och stiftelsen)
- Stadskansliets informationsavdelning
- Gothenburg Region Promotion Office

Unikt filmmaterial på Regionarkivet

- *Den Gyllene porten* (1957)
- *Göteborg – Hjärtpunkt i Norden* (1964) (Framför allt olika språkversioner)
- *Göteborg* (1973)
- *Gotheburg goes offshore*
- *Göteborg – Sveriges port mot väster*
- *Gothenburg – Gateway to Scandinavia*

Göteborg (1973)

FILM OM GÖTEBORG

Vid ett sammanträde den 13 februari 1973 godkändes det idémanuskript, som återges på följande sidor, av drygt 20 intressenter - organisationer och företag. Dessa accepterade även att med varierande belopp, sammanlagt 78.000 kronor, engagera sig i filmprojektet, som totalt kostnadsberäknats till 120.000 kronor.

Intressenterna är följande:

Svenska Lloyd, Broströmskoncernen, Eriksbergs Mekaniska	5.000:-
Hotel Europa	2.000:-
Finnair	1.000:-
Frederikshavn-Linjen	3.000:-
Götaverken	2.000:-
Göteborgs o Västra Sveriges Hotel- o Restaurangförening	3.000:-
Victor Hasselblad AB	5.000:-
KLM	1.000:-
Liseberg AB	3.000:-
NK	2.000:-
Park Avenue Hotel	3.000:-
Scandinavium	2.000:-
SKF	5.000:-
Svenska Mässan	3.000:-
Tor Line	15.000:-
VKTF	15.000:-
Volvo	2.000:-
Ö Nordstan Företagareföreningen	3.000:-
Stena Line	
Handelskammaren	
Summa Kronor	78.000:-

A film about Göteborg — one of the centres of Scandinavia

A colour film about Göteborg (Gothenburg) the leading and industrial city in Scandinavia . . . Introductory scenes from one of the large shipyards, finishing off with shots of Ulrika Knape, the girl from Göteborg who won a gold medal for diving in the Olympic Games. And in between a presentation — without commentary — of life in Göteborg covering everyday work, sport and athletics, the world of entertainment and cultural aspects. This publication gives you information to supplement the film.

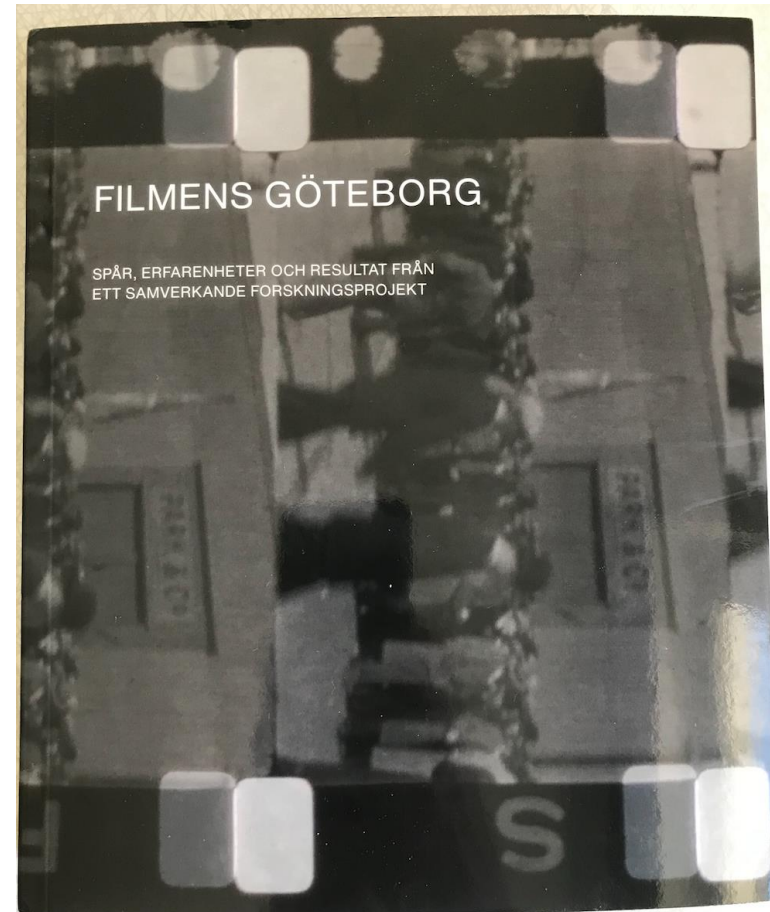
Audiovisuellt material i lokala och regionala arkiv

- Ofta unikt material
- Unikt kontextualiserande material även till filmer som finns i de nationella samlingarna och arkiven

- Beställningsfilm fysiskt ömtåligt och svårt att hantera
- Ofta ”namnlösa” – saknar titlar och angivna upphovspersoner
- Brist på uppspelningsutrustning och kunskap om materialet
- Digitalisering möjlighet – men svårt att skapa givande och korrekt metadata
- Behov av samverkan mellan forskning och arkivinstitutioner på lokal/regional och nationell nivå

Filmens Göteborg: Spår, erfarenheter och resultat från ett samverkande forskningsprojekt

- Riksarkivet, (2021)
- Samverkansprojekt mellan:
- GPS400: Centrum för samverkande visuell forskning, Göteborgs universitet
- Göteborgs stadsmuseum
- Riksarkivet, Göteborg
- Medicinhistoriska museet, Göteborg
- Bohusläns museum

- Film utgör ett unikt och till stora delar outnyttjat kulturarv och historiskt källmaterial
- Filmsamlingar ofta något av ”ett dåligt samvete”
- Upplevs som röriga och svåra att få grepp om
- Hur kan film användas som historiskt källmaterial i forskning och utställningsverksamhet?
- Vilken unik kunskap kan filmmaterial ge och hur kan det kombineras med andra typer av material?
- Hur kan olika kompetenser tillsammans skapa bättre förståelse för tidigare underutnyttjade filmsamlingar?

Tack!

Erik Florin Persson,
Stockholms universitet
erik.b.persson@gmail.com